

MARIE ILJASENKO - MARIE IL-
JASENKO - MARIE ILJASENKO -
MARIE ILJASENKO - MARIE IL-
JASENKO - M
- MARIE ILJA
JASENKO - M JASEN

Rezidence mi umožnila plně se ponořit do současné ukrajinské poezie. Přeložila jsem během ní ukázky z knih dvou autorek a jednoho autora. Patří k různým generacím a promlouvají velice odlišnými hlasy.

Vybrané dílo:

- *Хто завгодно, тільки не я (Kdokoli, jen ne já)*, Галина Крук, Харків, (Vivat, 2021).

Jazyk překladu:

ukraїнська → čeština

Data residence:

09.02.2026 -
01.03.2026

Místo rezidence:

Literarisches
Colloquium Berlin

Марія Ілляшенко – Marie Iljašenko se narodila roku 1983 v Kyjevě v ukrajinsko-česko-polské rodině. V roce 1992 se s rodiči přestěhovala do Česka. Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze vystudovala východoevropská studia se zaměřením na rusistiku a komparatistiku. Během studií absolvovala pobyt v Polsku. Loni se ke studiu vrátila a nyní tamtéž studuje ukrajinistiku. Již během studií přeložila z ruštiny dvě knihy, následně přeložila z ukrajinštiny sbírku reportáží Oleha Kryštofa. Олег Криштопа: «Україна. Масштаб 1:1»; česky: Kryštofa, Oleh: Ukrajina v měřítku 1:1 (Dokořán, 2016). V posledních deseti letech se věnuje především překladům současné ukrajinské a polské poezie, které publikuje časopisecky (Tvar, Host, Psí Víno aj.) a na svém webu. Jako překladatelka spolupracuje s Cenou Václava Buriana, pro niž pravidelně překládá polské autory. Příležitostně moderuje akce s ukrajinskými autory a autorkami (např. v rámci veletrhu Svět knihy, festivalu FALL či Měsíce autorského čtení).

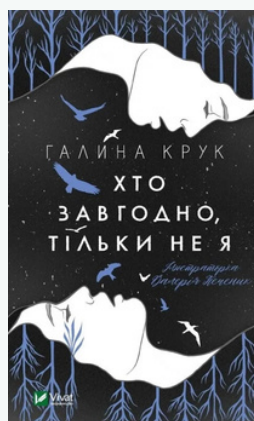
MARIE ILJASENKO - MARIE IL-
JASENKO - MARIE ILJASENKO -
MARIE ILJASENKO - MARIE IL-
JASENKO - M
- MARIE ILJA
JASENKO - M JASEN

**Máte-li zájem o přečtení
úryvků z překladu
tohoto díla, kontaktujte
prosím překladatele :**

m.iljasenko@gmail.com

**Více informací o
překladači najdete
na [archipelagos-
eu.org](http://archipelagos-
eu.org)**

archipelagos-eu.org

Synopse

Poezie Halyny Kruk mě při překladu zasáhla především svou bezprostředností a schopností mluvit o válce skrze konkrétní lidské zkušenosti. Její básně vznikají v průběhu války a jednotlivá data na jejich konci vytvářejí téměř deníkovou časovou osu, v níž se postupně proměňuje způsob, jakým autorka vnímá život, smrt, domov i samotný jazyk. Kruk často vychází z velmi jednoduché situace nebo obrazu, který se postupně promění v něco mnohem tíživějšího. V básni „Přežít“ je základním obrazem plavání a hledání břehu, ale fyzická námaha se postupně mění v obraz lidské vůle pokračovat navzdory strachu, zoufalství a vyčerpání.

Silná je u Kruk také práce s ženskou zkušeností. Básně jako „Viktorii Amelině“ nebo „Žena, která pochovala jen ruku“ ukazují válku z perspektivy žen, které nesou zprávy o smrti, pečují o přeživší, pohřbívají své blízké a zároveň se snaží žít každodenní život. V básni o raketě naopak upozorňuje na nepřesnost jazyka, když se říká, že „raketa přestala existovat“, jako by se sama rozhodla zmizet a přestat zabíjet. Jazyk se zde stává nejen prostředkem popisu skutečnosti, ale také nástrojem, který může skutečnost zakrývat, zmírňovat nebo deformovat. Básnířka navíc pracuje s opakováním velmi výrazně: některá slova a větné konstrukce se vracejí jako refrény, čímž vytvářejí pocit naléhavosti a někdy až fyzického sevření. Překladatel se zde nemůže opřít o pravidelný rým nebo klasickou metrickou strukturu, ale musí hledat rytmus uvnitř samotné věty, v opakování, délce veršů a v jejich postupném narůstání.

Popis projektu Archipelagos :

Projekt Archipelagos si klade za cíl odhalit rozmanitost literárních hlasů z celé Evropy tím, že podporuje roli překladatele jakožto odborníka, který objevuje literaturu psanou tzv. „malými jazyky“, a posiluje odborné kompetence profesionálů v oblasti knižního trhu.